

**АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
З УРАХУВАННЯМ ФАКТОРІВ І ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ
В КОНКУРЕНТНОМУ СЕРЕДОВИЩІ**

Сав'юк Лариса Олександрівна

кандидат технічних наук, доцент,

член-кореспондент Академії економічних наук України

Драчук Юрій Захарович

доктор економічних наук, професор,

дійсний член Академії економічних наук України

Міщенко Вікторія Сергіївна

кандидат юридичних наук,

науковий співробітник

*Державна установа «Інститут економіко-правових досліджень
імені В.К. Макутова Національної Академії наук України»*

В сучасних умовах розвитку економіки України питання соціального забезпечення з урахуванням факторів і тенденцій розвитку в конкурентному середовищі набувають особливої актуальності. Вона сприяє не лише налагодженню внутрішніх процесів, але й формуванню позитивного іміджу підприємства в очах суспільства та потенційних партнерів. Соціальне забезпечення охоплює широкий спектр діяльності, включаючи взаємодію з клієнтами, партнерами, громадськими організаціями та медіа. Ефективне соціальне забезпечення дозволяє підприємствам не тільки задовольняти потреби своїх споживачів, але й формувати стійкі взаємини з усіма зацікавленими сторонами. Сучасні технології надають безліч складових для соціального забезпечення, серед яких соціальні мережі, корпоративні вебсайти, блоги та електронна пошта. Кожен з цих інструментів має свої переваги та особливості використання. Важливо обрати ті, які найбільше відповідають цілям та аудиторії конкретного підприємства.

Комунікативне середовище, сформоване завдяки активному соціальному забезпеченню, сприяє створенню сприятливого клімату для розвитку підприємництва. Відкритість до нових ідей, готовність до діалогу та співпраці є запорукою успішного розвитку підприємств. Дослідниками обґрунтовується нова роль соціального забезпечення в сучасному інформаційно-комунікаційному просторі, де є обмеження використання теорії «інформаційного суспільства» у соціологічному дискурсі. Сучасні наукові дослідження вказують на необхідність зосередження уваги на змісті комунікаційних процесів у діяльності соціальних інститутів та нових соціальних практиках, заснованих на

новітніх комунікаційних технологіях, що в свою чергу сприятиме підвищенню практичної значущості соціологічної науки [1, с. 253–265].

Особливо важливим є глобальний досвід для вітчизняних підприємців, що дозволяє переймати найкращі практики та інновації, як вирішальних факторів розвитку бізнесу. В цьому плані вітчизняні дослідники аналізують дуже важливу тему, пов'язану з використанням потенціалу внутрішньо переміщених осіб (ВПО), що є важливою складовою інтеграційних заходів. Це включає розгляд їхніх професійних навичок, освітнього рівня та готовності до участі у соціально-економічному житті громад [2, с. 178–300]. Розробка інноваційних механізмів для залучення різних ресурсів (наукових, економічних, соціальних) до розв'язання проблем ВПО може значно підвищити ефективність цих заходів. Це включає створення нових підходів до фінансування, партнерства з науковими установами та залучення бізнес-спільноти.

Підвищення обізнаності світових товариств щодо гуманітарних проблем, викликаних масштабними внутрішніми переселеннями, є необхідним для отримання міжнародної підтримки. Це включає проведення інформаційних кампаній, залучення міжнародних організацій та розвиток глобальних партнерств.

Як відзначається в наступній роботі вітчизняних дослідників, стійкість національної економіки та сфери праці в умовах воєнного стану потребує термінового та всеосяжного залучення потенціалу сучасних цифрових і комунікаційних технологій, поширення в Україні дистанційних форм роботи, переходу на нові моделі організації праці в інтернет-просторі, розвитку зайнятості на цифрових трудових платформах. Це дозволяє зберегти можливості працювати та отримувати доходи для життєзабезпечення, що є певним виходом в умовах воєнного стану для зайнятого населення – як для вимушених переселенців, що виїхали за межі країни, так і для тих, хто залишився в Україні. Руйнівний вплив широкомасштабної збройної агресії на ринок праці, призупинення діяльності підприємств і трудових колективів актуалізують якнайширше використання дистанційних форм роботи, що є важливим як для працівників, так і для роботодавців, а також для економіки країни в цілому [3, с. 91–114].

Одним з важливих важелів державного регулювання, який поки що не був використаний, є інтеграція успішного досвіду Польщі та Литви в процесах вступу до ЄС. Запозичення цього досвіду могло б допомогти Україні прискорити та пом'якшити процес євроінтеграції. Україна має всі підстави для таких дій, адже створення польсько-литовсько-української бригади з підписанням спільної угоди між сторонами є важливим кроком для укріплення безпеки східноєвропейських країн, що є членами Східного партнерства. Необхідною умовою для оптимістичних перспектив

існування будь-якої держави є створення середовища, що забезпечує безпеку та розвиток. Виконання цих умов стає складнішим у разі зростання тривалих глобальних і національних загроз, а також за умов нестабільності та невизначеності. Для України та Республіки Польща ці вимоги є однаково важливими [4, с. 1–9].

Як зазначає дослідник [5, с. 67–69], серед різновидів соціальної відповідальності, таких як моральна, політична, юридична та професійна, виділяється також корпоративна соціальна відповідальність. Вона визначає етичні принципи та норми ведення бізнесу як у внутрішньому, так і у зовнішньому середовищі, приносить суспільно важливу користь для суспільства, компаній, партнерів та окремих людей. Крім того, вона сприяє соціалізації бізнесу і формуванню соціально-етичного вектору в стратегічній діяльності підприємств.

Розвиток соціального забезпечення є важливим аспектом підтримки вітчизняного підприємництва. Ефективне соціальне забезпечення сприяє зміцненню довіри до підприємства, налагодженню стійких взаємин з партнерами та клієнтами, а також формуванню позитивного іміджу. Тому українським підприємцям варто приділяти значну увагу розвитку комунікативних стратегій та використанню сучасного складового забезпечення. Потужним ресурсом оновлення і розвитку України є соціальні успішні переселенці, історія життя яких це демонструє. Наприклад, професійний дизайнер Олена Волощук (Драчук) є яскравим представником вітчизняного підприємництва. Її життєвий шлях, незважаючи на незавершеність, показав, що навіть маленький успіх однієї людини може бути життєздатним, корисним та надійним прикладом для наступних професіоналів. Її приклад надихає інших на допомогу та підтримку, що робить значний внесок у загальний розвиток громади та країни.

Олена Волощук навчалась за програмою «Познать в розвитку інтелектуального освітнього потенціалу України (Poznan on development of intellectual educational potential of Ukraine)», де заняття викладають гуманісти, художники та дизайнери, тоді як практичні навички вдосконалюються з соціологічних, психологічних та антропологічних питань. Такий підхід дозволяє адаптувати знання та вміння майбутніх дизайнерів до потреб сучасності, забезпечувати адаптацію українських навчальних програм для магістрантів та випускників менеджменту до вимог польських університетів для подальшої видачі подвійних дипломів.

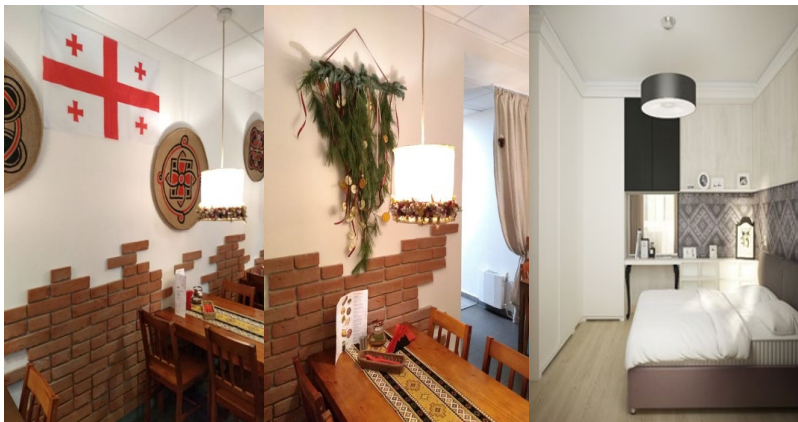

Рис. 1. Фото дизайну Олени Волошук

Зі спогадів Лариси Сав'юк, докторанта Інституту економіки промисловості НАН країни, що була знайома з Оленою з 2020 року, як, за словами її батька, креативною та талановитою молодою жінкою, яка навчилася гідно жити у далекій Польщі. Особисті ознаки доброї душі, людина великого серця проявилися у Олені у жовтні 2020 року, коли турботлива донька, як янгол, прилетіла спасати свого батька, Юрія Захаровича, після перенесеної операції на серці у рідний Івано-Франківськ. Без зайвих слів та вагань вона взяла на себе турботи про свою рідну людину та приклала всі зусилля, щоб чудове місто Познань стала для батька рідною домівкою. Така була Олена, відкрита до спілкування, привітна, мудра та мужня жінка. Навіть важка хвороба не змогла зламати її жаги до життя. Назавжди запам'ятаю наші прогулянки по Тумському острову, захоплюючі історичні розповіді про Познань, його минуле, сьогодення та майбутнє, відвідування музею Рогаля, прогулянки парками. Олена любила все бездоганне – музику, картини, створювала своєю фантазією не перевершені витвори дизайну та інтер'єру, що представлено вибірково нижче на фото.

Наявність соціальних комунікацій та соціального забезпечення дозволила сформувати спільний розгляд та розуміння науковцями та співробітниками проблеми авторів публікацій про вітчизняних підприємців на конкретному прикладі творчої діяльності професійного дизайнера, що є прикладом для наступних професіоналів. Встановлення теплих і надійних стосунків з партнерами є ключовим фактором успішної співпраці. Це сприяє побудові довіри, що є основою для довгострокових взаємин і стабільного розвитку [6–10].

НАША ПРЕКРАСНА, НЕЗАБУТНЯ ОЛЕНОЧКА

Ось і настав твій перший день народження,
Мила наша Оленочка, але тепер без тебе,
Ти пішла на небеса, а для нас ти жива,
У наших серцях ти, як сонце в небі.

Ми завжди пам'ятаємо твої милі посмішки,
І блиск твоїх ніжних блакитних очей,
Ваші мрії і думки завжди з нами,
Ваші бажання – світло для наших очей.

Хай небеса бережуть твій світлий образ,
Чарівної, незабутньої, коханої душі,
Ми будемо любити тебе вічно,
Твоє світло не згасне,

Рідні, Близькі та Твої Друзі

Список використаних джерел:

1. Левченко І. Соціальна комунікація як важлива складова інформаційно-комунікаційного простору. *Соціум. Документ. Комунікація*. 2022. Вип. 14. С. 253–265. DOI: <https://doi.org/10.31470/2518-7600-2022-14-253-265>
2. Внутрішньо переміщені особи: від подолання перешкод доВ 60 стратегії успіху: монографія / Новікова О.Ф., Амоша О.І., Антонюк В.П. та ін. НАН України, Ін-т економіки пром-сті.Київ, 2016. 448 с.
3. Панькова О.В., Касперович О.Ю. Проблеми соціальної та правової захищеності платформних зайнятих і пріоритети регуляторної політики України в умовах воєнного мстану. *Економіка промисловості*. 2022. № 2 (98). DOI: <http://doi.org/10.15407/econindustry2022.02.091>
4. Новікова О., Панькова О. Особливості формування пріоритетів забезпечення безпеки та розвитку України та Республіки Польща. DOI: <https://doi.org/10.18778/8142-855-2.12>
5. Міщенко В.С. Соціальна відповідальність як складник правової моделі сталого розвитку України. *Juris Europensis Scientia*. 2020. Випуск 4. С. 67–69. DOI: <https://doi.org/10.32837/chem.v0i4.130>
6. Драчук Ю.З., Сав'юк Л.О. Аспекти закордонного приватного підприємництва українських інтер'єр – дизайнерів. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством*: Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції. М. Полтава, 28–29 березня 2024 р. Полтава, 2024. 1294 с. С. 836–838.
7. Про практики розвитку дизайн-середовища очима серця / Драчук Ю.З., Панькова О.В., Сав'юк Л.О., Моніка Javorska. Збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції з економічних та гуманітарних питань. У 2-х томах. Т II. Дніпро : ДВНЗ УДХТУ, 202. 291 с. С. 31–35.

8. Напрями розвитку підприємництва в умовах світових трансформаційних процесів та післявоєнної відбудови / Драчук Ю.З., Сав'юк Л.О. Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції «Perspectives of Contemporary Science: Theory and Practice» 1-3.04.2024 року Львів. С. 886–891.

9. Драчук Ю.З., Сав'юк Л.О., Стретович С. Щодо розвитку вітчизняного підприємництва: проблеми, практичний досвід. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції. ЦФЕНД, Кременчук, 9 квітня 2024. С. 20–26.

10. Драчук Ю.З., Снітко Є.О., Волощук О.Ю. Advancing intellectual educational potential in the country. Міжнародна науково-практична конференція «Управління економічними процесами: сучасні реалії і виклики». 22–23 березня 2017 р. Мукачєво : Мукачівський державний університет. С. 373–378.